

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 4PP/34/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122014613
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mgr. Martin Floriš, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2022:2122014613.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava samosudcom JUDr. Mgr. Martinom Florišom, PhD. v trestnej veci odsúdeného U. Y., nar.: XX.XX.XXXX v F., o žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 23.09.2022 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 415 ods. 1 Tr. por. s poukazom na § 66 ods. 1 písm. b) § 66 ods. 2 Tr. zák. sa žiadosť odsúdeného:

U. Y. nar.: XX.XX.XXXX v F.,
adresa na doručovanie: K. XX, A.,
t.č.: ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou,

o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený:

- trestným rozsudkom OS Trnava, sp. zn.: 4T 47/2019 zo dňa 22.08.2019, právoplatného dňa 22.08.2019,

zamieta.

odôvodnenie:

Dňa 07.09.2022 bola tunajšiemu súdu doručená žiadosť odsúdeného U. Y., o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Súd zistil, že odsúdený v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou vykonáva t. č. trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozsudkom Okresného súdu, sp. zn.: 4T 47/2019 zo dňa 22.08.2019, právoplatným dňa 22.08.2019. Predpokladaný koniec uloženého trestu má mať dňa 02.10.2023. Lehota podľa § 66 ods. 1. písm. b) Trestného zákona uplynula dňa 02.04.2022.

Súd na verejnom zasadnutí vykonal dokazovanie výsluchom odsúdeného, oboznámením sa s návrhom odsúdeného, hodnotením ÚVTOS, skráteným výpisom klienta, rozhodnutím súdu a aktuálnym odpisom registra trestov, ako aj ďalšími lustráciami, či listinnými dôkazmi.

Na základe dopytu konajúceho súdu, doručil riaditeľ ÚVTOS hodnotenie k návrhu na podmiennečné prepustenie odsúdeného v nasledovnom znení :

Začiatok hodnotenia riaditeľa ÚVTOS

„Odsúdený U. Y., narodený XX.XX.XXXX, bol dňa 1.12.2020 premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou (ďalej len „ústav“) na ďalší výkon trestu. Po týždennom

pobyte na nástupnom oddiele bol umiestnený na oddiel s diferenciačnou skupinou „B“, kde sa nachádza doposiaľ.

Počas umiestnenia v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby Leopoldov nebolo vždy správanie a vystupovanie odsúdeného na požadovanej úrovni (v dvoch prípadoch nadväzoval nedovolené kontakty). Po usmernení zo strany väzenského personálu sa jeho správanie stabilizovalo. Voči osobám, s ktorými prichádzal do styku, zachovával zásady slušného správania. Konfliktné situácie nevyvolával. Pracovne zaradený bol na pracovisku v ústave s dozorom šitie obuvi. Disciplinárne odmenený v tomto ústave nebol, disciplinárne tresty vykázané nemá.

Počas umiestnenia v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce, kde vykonával trest odňatia slobody v ústave so stredným stupňom stráženia, bol spočiatku umiestnený na oddiele diferenciačnej skupiny „C“. Neskôr bol vzhľadom k pozitívnemu postojú k plneniu programu zaobchádzania umiestnený do diferenciačnej skupiny „B“. Správanie a vystupovanie mal na požadovanej úrovni. Voči osobám, s ktorými prichádzal do styku, zachovával zásady slušného správania. V kolektíve odsúdených konflikty nevyvolával. Hygiene venoval dostatočnú pozornosť. Vo svojich osobných veciach si udržiaval poriadok. Funkciou z radov odsúdených poverený nebol. Voľný čas trávil sledovaním televíznych programov, hraním spoločenských hier. Pracovne zaradený bol na pracovisku v ústave s dozorom Euroobuv, kde bola jeho pracovná morálka na požadovanej úrovni. Vykonával aj činnosti pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného súvisiacich s udržiavaním čistoty ubytovacích priestorov. Disciplinárne odmenený bol v tomto ústave trikrát, disciplinárne potrestaný nebol.

Správanie a vystupovanie menovaného je v tunajšom ústave prevažne na požadovanej úrovni. Vyskytli sa dva nedostatky v dodržiavaní ústavného poriadku (neporiadok v osobných veciach, fyzický konflikt s iným odsúdeným). Príkazy a nariadenia príslušníkov sa snaží rešpektovať. Chodí ustrojený a upravený. Výkonom funkcie z radov odsúdených nie je poverený. Doposiaľ bol dvakrát disciplinárne odmenený, naposledy dňa 01.02.2022 pochvalou za dlhodobé pozitívne výsledky dosahované pri plnení pracovných povinností. Disciplinárny trest nemá vykázaný.

Počas výkonu trestu odňatia slobody neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz ani iné formy vzdelávania. Vo voľnom čase číta dostupnú literatúru, časopisy, rád hráva spoločenské hry, sleduje televízne vysielanie a chodí na vychádzky. Do športových aktivít sa zapája (bol členom športovo - kombinovaného krúžku), Do oddielových aktivít organizovaných v rámci kultúrno-osvetovej činnosti sa zapája nepravidelne. Voľný čas sa snaží využívať zmysluplne.

Menovaný bol v tunajšom ústave pracovne zaradený od 08.12.2020 do 14.1.2021 na pracovisku v ústave s dohľadom Euroobuv. Z pracoviska bol vyradený z dôvodu pozastavenia pracoviska. Od 08.02.2021 do 06.04.2022 bol pracovne zaradený na pracovisku v ústave s dohľadom Bagsey, odkiaľ bol vyradený z organizačných dôvodov. Od 23.08.2022 je opäť zaradený na pracovisku v ústave Bagsey, kde podáva požadované pracovné výkony. Podľa potreby je zapájaný aj do činností zameraných na všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného zameraných na udržiavanie čistoty ubytovacích priestorov ústavu.

Menovaný bol vychovávaný matkou a starým otcom. Otec: C. Y., matka: C. N., rod. N., Má štyroch súrodencov. Vyučený nie je v žiadnom odbore. Doposiaľ pracoval brigádne na stavbách. Menovaný je rozvedený, iná dve deti. Vyživovaciu povinnosť si nahlásil, aj si ju plní. Kontakt udržiava formou návštev, korešpondencie a telefonovania s družkou, dcérou a synom, Po ukončení výkonu trestu chce ísť bývať k družke. Odsúdený je individuálnymi pohovormi vedený k rešpektovaniu a dodržiavaniu interných a spoločenských noriem, ústavného poriadku, časového rozvrhu dňa a k zodpovednosti za svoje konanie. V zmysle vyššie uvedeného možno konštatovať, že odsúdený čiastočne plní ciele stanovené programom zaobchádzania.

Resocializačná prognóza je nepriaznivá na základe vysokého rizika recidívy trestnej činnosti. Trestná minulosť odsúdeného, vid' odpis registra trestov. V pedagogickej dokumentácii nie je evidované ďalšie trestné stíhanie vedené voči nemu.

Dňa 30.05.2022 sa konalo verejné zasadnutie Okresného súdu Trnava vo veci podmieneného prepustenia, kde odsúdený zoberal späť žiadosť.

Na základe uvedených skutočností možno konštatovať, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie a odporúčam ho podmienené prepustiť s dohľadom.“

Koniec hodnotenia riaditeľa ÚVTOS

Z oboznámeného trestného rozsudku OS Trnava, sp. zn.: 4T/47/2019 zo dňa 22.08.2019, právoplatného dňa 22.08.2019, súd zistil, že bol odsúdený uznaný za vinného zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 roky a 6 mesiacov so zaradením do ÚVTOS so stredným stupňom stráženia.

Z odpisu registra trestov odsúdeného súd zistil, že má celkovo 4 záznamy, pričom ide okrem uvedeného skutku najmä o majetkovú trestnú činnosť.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že trvá na podanom návrhu a dodal nasledovné: „svoj čin čo som spáchal ľutujem, chcel by som už ísť domov, keď išiel do VT tak dcéra mala 3 mesiace a odvtedy som ju nevidel, mám zabezpečené zamestnanie a chcel by som viesť riadny život.“

Zástupca ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou na verejnom zasadnutí uviedol, že hodnotenie odsúdeného je aktuálne a nedošlo v ňom k ďalším zmenám, pričom záver hodnotenia zostáva nezmenený.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava na verejnom zasadnutí v rámci záverečného návrhu uviedol nasledovné: „s poukazom na uvedené navrhujem žiadosť ods. zamietnuť..“

Odsúdený rámci záverečného návrhu uviedol : „, bez vyjadrenia.“

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku, o podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienčné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmienčne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a
b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmienčne prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky, a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie a skutočnosť, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že u odsúdeného neboli splnené všetky podmienky podmienčného prepustenia v zmysle citovaného ustanovenia § 66 ods. 1 Trestného zákona.

U odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody - vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu.

V prípade prvej materiálnej podmienky - preukázanie polepšenia vo výkone trestu plnením svojich povinností súd konštatuje, že vzhľadom na obsah hodnotenia ústavu mal súd za to, že odsúdený túto podmienku nesplnil. Správanie odsúdeného v zmysle hodnotenia nebolo vždy na požadovanej úrovni. Je nevyhnutné poukázať, že odsúdený mal adaptačné problémy najmä spočiatku (pobyt v dif. skupine C), pričom ale aj po preradení do ÚVTOS s minimálnym stupňom stráženia má vykázané dva nedostatky, z nich minimálne 1 sa skončil disc. trestom, ktorý odsúdený aktuálne už nemá vykázaný. Ciele stanovené programom zaobchádzania odsúdený plní len čiastočne, resocializačná prognóza je nepriaznivá, s vzhľadom na opakovanú recidívu.

Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku, súd konštatuje, že táto taktiež nie je splnená, nakoľko podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody má význam len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti je odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život a viac sa nedostane do rozporu so zákonom. Podmienené prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmienenom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmienenom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. V zmysle uvedeného súd poukazuje najmä na špeciálnu recidívu odsúdeného vo vzťahu k majetkovej kriminalite (pričom odsúdený má opakovane vykázané spáchanie zločinu lúpeže), pričom aj celkový počet odsúdení nie je zanedbateľný. Odsúdený má síce prisľúbené zamestnanie, uvedené ale nepostačuje pre konštatovanie predpokladu vedenia riadneho života u osoby opakovane trestanej za zločin, ktorá navyše pred spáchaním skutku vykonala 2 NEPO tresty, kde sa teda účinkom minul aj korekčný mechanizmus štátu, teda snaha o ciele nápravu odsúdeného pobytom v ÚVTOS vrátane ingerencie príslušníkov ZVJS a pedagogického personálu.

K druhej materiálnej podmienke je tiež nevyhnutné dodať, že v zmysle ustálenej judikatúry má nesplnenie prvej materiálnej podmienky spravidla za následok nesplnenie ani druhej materiálnej podmienky .

V zmysle uznesenia KS v Trnave, sp. zn.: 6Tos/2/2020 zo dňa 02.04.2020: „, V tomto smere je potrebné dať za pravdu tej časti sťažnostných námietok odsúdeného, podľa ktorých ak niekto nepreukázal polepšenie vo výkone trestu odňatia slobody, nemožno od neho súčasne ani racionálne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Správna je úvaha odsúdeného o tom, že na túto prvú materiálnu podmienku tá druhá nadväzuje, bez splnenia prvej nie je možné dospieť k záveru o splnení druhej materiálnej podmienky. (...)

Zaobchádzanie s odsúdeným je súhrn aktivít, ktorých účelom je diferencovaným spôsobom zabezpečiť výkon práv a povinností podľa zákona NR SR č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podporovať a rozvíjať zmysel pre zodpovednosť, dodržiavanie zákonov a spoločenských noriem, pozitívne osobnostné vlastnosti, úctu k iným, sebaúctu a pozitívny vzťah k rodine. Pri zaobchádzaní s odsúdeným sa dbá aj na obmedzovanie nepriaznivých vplyvov väzenského prostredia. Na splnenie účelu zaobchádzania určený pedagóg vypracuje pre odsúdeného program zaobchádzania. Program zaobchádzania sa vypracúva pre každého odsúdeného; ak ide o odsúdeného so zvyškom trestu kratším ako deväť mesiacov, vypracujú sa krátkodobé ciele zaobchádzania. Program zaobchádzania je súhrn aktivít zameraných na rozvoj osobnosti odsúdeného, jeho primerané správanie a hodnotovú orientáciu v súlade s právami a povinnosťami ustanovenými v tomto zákone a v iných všeobecne záväzných právnych predpisoch. Program zaobchádzania ustanovuje cieľavedomé, komplexné a štruktúrované pôsobenie na odsúdeného podľa jeho osobnostných vlastností, odborných vedomostí a stupňa vzdelania v súlade s účelom výkonu trestu. (...).“

V prípade odsúdeného je teda, vzhľadom na jeho kriminálne narušenie, riziko sociálneho zlyhania vyššie ako malé (podľa hodnotenia sa prognóza javí ako nepriaznivá) a je možné zhodnotiť, že výkon trestu na odsúdeného nepôsobí doposiaľ takým výchovným vplyvom, aby bol odsúdený schopný viesť na slobode riadny život. Súd pripomína, že samotné plnenie si povinností a riadne správanie počas výkonu trestu odňatia slobody, t.j. v prostredí vynútenej disciplíny, nemôže byť samé o sebe dôvodom na použitie takého mimoriadneho inštitútu, akým je podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený sa v podmienkach výkonu trestu v zmysle hodnotenia správal „viac-menej prevažne akceptovateľne“, pričom je zrejmé, že jeho správanie nebolo bezproblémové a hoci mu pravdepodobne nemožno uprieť snahu (najmä pred preradením do ÚVTOS s minimálnym stupňom stráženia), súd má za to, že v prípade odsúdeného nie je dôvodné aplikovať tak významný inštitút, ako je podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Je taktiež potrebné dodať, že odsúdeného spravidla možno prepustiť iba v prípade, ak spĺňa predpoklady na podmienené prepustenie a v prípade odsúdeného, tento v zmysle záverov hodnotenia riaditeľa ÚVTOS iba čiastočne spĺňa podmienky na podmienené prepustenie, pričom súd má za to, že je dôvodné rozhodnúť o podmienenom prepustení tých odsúdených, ktorí spĺňajú predpoklady v plnom rozsahu.

Je nutné dodať, že u odsúdeného bezmála všetky (3 zo 4) jeho odsúdenia majú charakter špeciálnej majetkovej recidívy (dokonca v dvoch prípadoch ide lúpež, čo je trestný čin majetkovej aj násilnej

povahy), čo nie je možné ignorovať a je nutné uvedené zohľadniť v neprospech splnenie druhej materiálnej podmienky. Je tiež nutné dodať, že odsúdenému bola daná možnosť opakovane sa začleniť do spoločnosti (po výkone NEPO trestu), ktorú zjavne nevyužil a pokračoval v páchaní trestnej činnosti rovnakého druhu). Navyše pri odsúdenom, ktorý je vo výkone trestu opakovane, súd očakáva lepšiu a rýchlejšiu adaptáciu na podmienky ÚVTOS a teda nie existenciu negatívnych poznatkov. Ak v minulosti odsúdený vo výkone NEPO trestu a dostane sa do neho opakovane, súd môže o podmiennečnom prepustení uvažovať len v prípade existencie celkom výnimočných okolností svedčiacich v prospech odsúdeného, čo ale súd v predmetnej veci nezistil.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti (najmä na fakt, že u ods. nezistil splnenie ani jednej z materiálnych podmienok) má súd za to, že náprava páchatel'a a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmiennečným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov.

Súd na základe vyššie uvedeného, nakoľko odsúdený nesplnil všetky zákonom stanovené podmienky, žiadosť o podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní od jeho oznámenia, ktorú je potrebné podať na Okresný súd Trnava. Podaná sťažnosť má odkladný účinok.